

Praktijkonderwijs krijgt meer structuur en ambitie

Tekst Connie van der Zel

'Als praktijkschool zijn wij creatief in het ontwikkelen van nieuwe aanpakken om onze leerlingen vooruit te helpen. Maar hoe kunnen wij dit borgen in een doorlopend en samenhangend onderwijspakket, dat past bij het uitstroomperspectief van onze leerlingen?' Sjaak de Ridder is directeur van Kolom Praktijkcollege Noord (KPCN) in Amsterdam. Samen met zijn collega Dervis Göktekin en adviseur Bob Vloedveld vertelt hij hoe de school hiermee aan de slag is gegaan.

'Wij hebben in ons meerjarig schoolplan vastgelegd wat wij met onze leerlingen willen bereiken. Aansluitend ontstond de behoefte om de weg daar naar toe vast te leggen in leerlijnen. Wat is de opbouw van de vakken? Waarom doen we in het eerste jaar deze activiteit en in het tweede jaar die? Hoe komen we tot een doorlopend en samenhangend geheel? Onze school maakt deel uit van een koepel van veertien scholen, waaronder enkele zml-scholen. Zij werken al met de leerlijnen en de schoolstandaard van de CED-Groep en hebben daar goede ervaringen mee. Het besluit om zelf aan de slag te gaan met Opbrengstgericht werken in 4D was daarom snel genomen.'

Ambitie

In januari 2017 is het KPCN begonnen met het ontwikkelen van de schoolstandaard. Bob legde de principes van Opbrengstgericht Werken in 4D uit. Sjaak: 'In een kleine groep hebben we de leerlijnen en vastgestelde standaarden van de CED-Groep doorgeno-

men. Waar konden wij ons in vinden? Wat is onze ambitie, wat doen we al en wat ontbreekt nog? Vanuit deze discussie hebben wij met meerdere ontwikkelgroepen onze eigen schoolstandaard op maat ontwikkeld. Per leerjaar hebben we de doelen vastgesteld en alle activiteiten per niveau in kaart gebracht. Wat doen we en wanneer? Uitgangspunt is altijd: wat kunnen onze leerlingen bereiken, waarheen verwachten wij dat zij uitstromen en hoe kunnen wij ons onderwijsaanbod hier op richten?' In alle ontwikkelgroepen zitten ook leerkrachten. Zij zijn bijvoorbeeld betrokken bij het ontwikkelen van de standaard voor arbeidsvaardigheden van de stage-coördinatoren. 'Zij weten het beste wat de leerlingen op dat gebied moeten kunnen en wat stage-bedrijven verwachten van de leerlingen.'

Concreet materiaal

Vanuit de schoolstandaard zijn inmiddels enkele leerlijnen specifiek gemaakt: taal, rekenen, arbeidsvaardigheden (LOB) en sociaal-emotionele ontwikkeling. Sjaak: 'Voor

taal en rekenen hebben wij als standaard vastgesteld dat onze leerlingen na drie jaar niveau 1f moeten kunnen halen. Dat is best ambitieus. De leerlijnen zijn dit jaar in de eerste klas ingevoerd. Dus over twee jaar is voor beide vakken de volledige leerlijn geïmplementeerd. Van leerkrachten horen we nu al terug dat er een duidelijker structuur in de lessen is gekomen en dat het minder moeite kost om de lessen voor te bereiden. Het werken volgens de leerlijn is efficiënter; er blijft tijd over voor verdieping.'

De leerlijnen arbeidsvaardigheden en sociaal-

emotionele ontwikkeling zijn klaar en worden volgend jaar in de hele school ingevoerd. 'Voor arbeidsvaardigheden is er veel concreet materiaal beschikbaar. De betrokken leerkrachten zijn er al mee aan het werk en zijn heel enthousiast. Ook voor het vak sociale vaardigheden zijn veel concrete activiteiten vastgelegd, passend bij de doelen vanuit de leerlijn. Zo is het vak drama ingevoerd en vanaf volgend jaar gaan we Rots en Water aanbieden. Alle mentoren hebben hiervoor inmiddels een cursus gehad. Dat is een mooi extra element van deze manier van werken.

Als de schoolstandaarden leidend worden, moet je hier ook het professionaliseringsaanbod op afstemmen.'

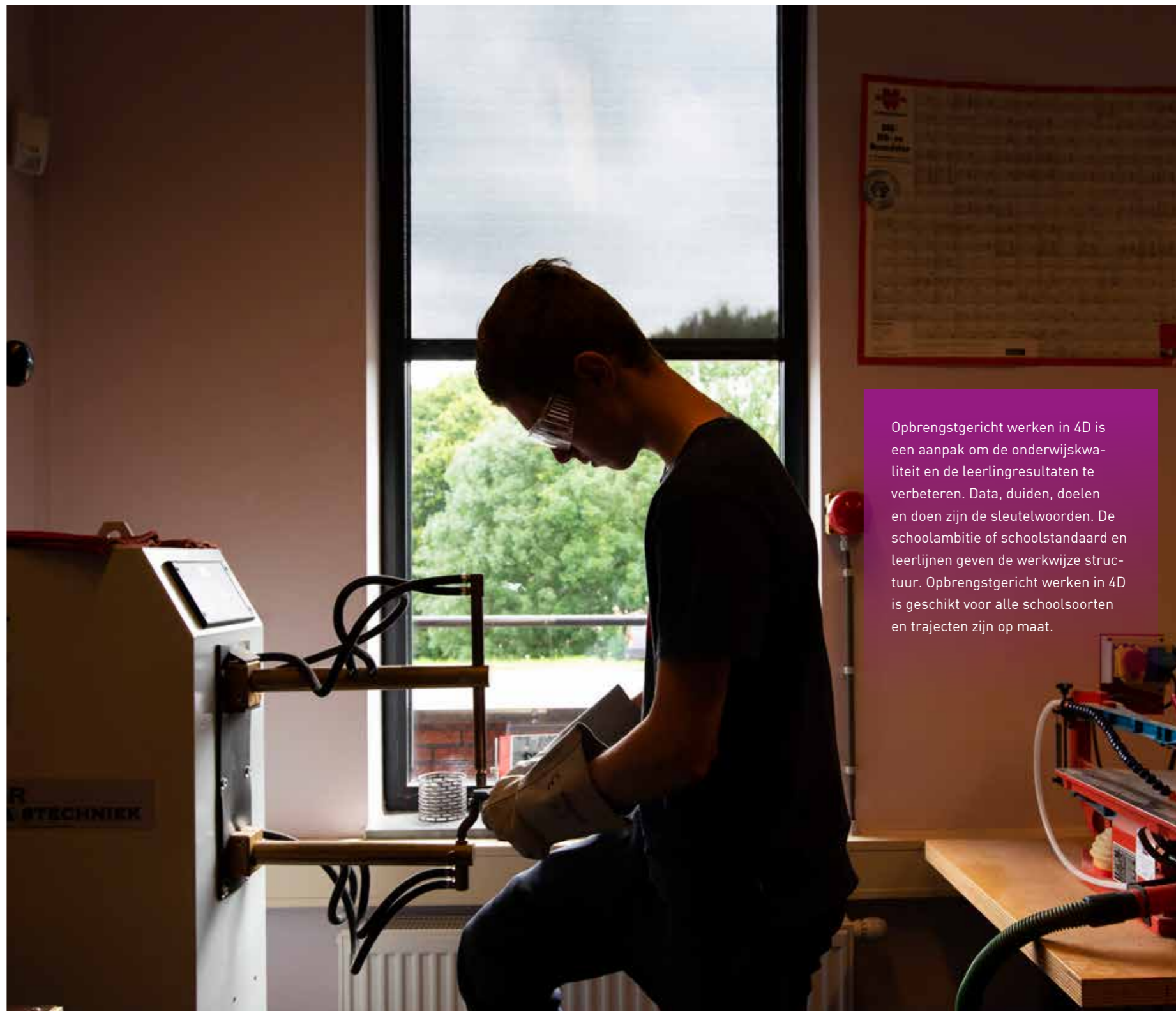
Betrokken

Voor de implementatie van de leerlijnen werkt het KPCN samen met de stichting LeerKRACHT. 'Het is belangrijk dat de leerkrachten zich betrokken voelen en mede-eigenaar zijn van het hele proces. Door de samenwerking met stichting LeerKRACHT en de ondersteuning van de CED-Groep kunnen wij ook dit succesvol borgen. We merken

nu al dat mensen meer nadenken over wat ze doen en wanneer. Deze mindset komt er steeds meer in. Het fijne van dit traject is dat het rustig en stap voor stap wordt ontwikkeld en ingevoerd. Zo heeft iedereen de tijd om er aan te wennen. De tijd is rijp om alle leerlijnen en de schoolstandaard verder in te voeren in de school.'

Meer weten?

Bob Vloedveld
b.vloedveld@cedgroep.nl
www.opbrengstgerichtwerken4d.nl

Opbrengstgericht werken in 4D is een aanpak om de onderwijskwaliteit en de leerlingresultaten te verbeteren. Data, duiden, doelen en doen zijn de sleutelwoorden. De schoolambitie of schoolstandaard en leerlijnen geven de werkwijze structuur. Opbrengstgericht werken in 4D is geschikt voor alle schoolsoorten en trajecten zijn op maat.